

Katarzyna Popiołek

Wstęp

Chowanna 1, 5-6

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Chowanna”	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	Katowice 2005	R. XLVIII (LXI)	T. 1 (24) Cz. II	s. 5–6
------------	--	---------------	--------------------	------------------------	--------

Wstęp

Oddajemy do rąk Czytelników drugą część tomu „Chowanny” noszącego tytuł *Psychologia bliżej życia*. W poprzednich tomach skupialiśmy uwagę na zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem człowieka w obszarze pracy i bezrobocia, a także w kręgu relacji interpersonalnych, zwłaszcza tych łączących go z bliskimi mu osobami. Obecnie ukazana zostanie bolesna strona współczesnej rzeczywistości społecznej – sfera przemocy, gwałtu i cierpienia, jakie ludzie potrafią zadawać sobie i innym w tych właśnie związkach, które powinny być dla człowieka źródłem siły i oparcia, stwarzać klimat wzajemnej miłości i szacunku.

Zjawisko przemocy w rodzinie, często wstydliwie skrywane za murami domostw, przestało być już problemem tabu. Stało się przedmiotem zainteresowania szerokiej publiczności, licznych doniesień prasowych, a także tematem badań naukowych, w których poszukuje się przyczyn i mechanizmów napędzających błędne koło agresji w rodzinach, przekazywanej z pokolenia na pokolenie. Zorganizowano wiele akcji, mających na celu uświadomienie społeczeństwu skali tego zjawiska i zainicjowanie poczynań, za których pośrednictwem próbuje mu się przeciwdziałać, akcji nakierowanych przede wszystkim na chronienie ofiar i przywrócenie im poczucia własnej godności.

Zmiany w sytuacji społecznej kobiet, postępujący proces emancypacji umożliwiający zdobywanie tożsamości będącej efektem nie przymusu, lecz wyboru sposobu przeżywania własnego życia – uznawane są za największą z dotychczasowych rewolucji, jakie przechodził nasz świat. Ważne jest, by doceniając osiągnięcia w tym zakresie dokonane w makroskali, nie zapominać, że proces ten nie ogarnął jeszcze wielu dziedzin życia, z największą zaś

trudnością dociera w strefę relacji rodzinnych, chronionych znową milczenia. I nie chodzi tu tylko o zwerbalizowaną ustami Dulskiej zasadę, że „brudy pierze się w domu”, lecz o głębsze przyczyny społeczno-psychologicznej natury powodujące, że ofiara przemocy rodzinnej z reguły milczy, a świadkowie czują się bezradni. Autorzy publikowanych w niniejszym tomie artykułów włączają się aktywnie w nurt działań skierowanych na zmianę istniejącego *status quo*.

Tom zamykają pozycje wykraczające poza główny nurt tematyki niniejszej publikacji. Wiążą się jednak ściśle z jej myślą przewodnią, jaką jest ukierunkowanie badań psychologicznych na problemy związane z codziennym życiem każdego z nas. Pobudzają do refleksji nad sposobem widzenia problemów ekologicznych, sposobami doświadczania czasu, a także funkcją skłonności do ryzyka.

Trudno w ramach skromnych dwóch części prezentowanego tomu ująć wielość nurtów badawczych, realizowanych, można rzec, niejako na zamówienie każdego Czytelnika poszukującego odpowiedzi na pytania, jakie niesie mu codzienne życie i stała konieczność dokonywania jak najtrafniejszych wyborów. Mamy nadzieję, że psychologia będzie potrafiła coraz lepiej na te pytania odpowiadać, do czego w miarę możliwości staraliśmy się także przyczynić.

Katarzyna Popiołek